Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2026. gada 9. novembrī
(OR. en)

15545/26

COHAFA 92
ALIM 13
FIN 1586
COJUR 60
DEVGEN 183
GENDER 168
CONUN 215
SUSTDEV 94
RELEX 1483

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “Aizstāvēt vērtības, virzīt reformas, panākt ietekmi: ES humanitārā rīcība mainīgā pasaules kārtībā” – Padomes secinājumi (2026. gada 9. novembris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Aizstāvēt vērtības, virzīt reformas, panākt ietekmi: ES humanitārā rīcība mainīgā pasaules kārtībā”, kas apstiprināti Padomes 4206. sanāksmē 2026. gada 9. novembrī.

PIELIKUMS

PADOMES SECINĀJUMI
PAR KOPĪGO PAZIŅOJUMU EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI "AIZSTĀVĒT VĒRTĪBAS, VIRZĪT REFORMAS, PANĀKT IETEKMI: ES HUMANITĀRĀ RĪCĪBA MAINĪGĀ PASAULES KĀRTĪBĀ"

1. Padome atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos jauno kopīgo paziņojumu par ES humanitāro rīcību mainīgā pasaules kārtībā [1], kurš sadalīts trīs pīlāros: 1) aizsardzība, 2) rīcība un 3) partnerību veidošana; un pieņem zināšanai pievienotos Komisijas dienestu darba dokumentus [2]. Padome pauž bažas par humanitāro krīžu pieaugošo skaitu, ilgumu un sarežģītību pēdējos gados, kā rezultātā simtiem miljonu cilvēku ir vajadzīga humānā palīdzība.

2. Padome uzsver, ka svarīgs ir Eiropas konsenss par humāno palīdzību [3] un Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 (1996. gada 20. jūnijs) par humāno palīdzību [4]. Laikā, kad globālā humānās palīdzības finansēšanas vide joprojām ir pakļauta lielam spiedienam un humānā palīdzība tiek arvien vairāk politizēta, Padome atzinīgi vērtē Eiropas Savienības mērķi arī turpmāk būt uzticamai un paredzamai līdzekļu devējai. ES un tās dalībvalstis kā pasaules vadošās humānās palīdzības sniedzējas joprojām ir apņēmības pilnas aizstāvēt starptautiskās humanitārās tiesības (SHT) un sniegt uz vajadzībām balstītu un uz cilvēkiem vērstu humāno palīdzību, kuras pamatā ir cilvēcības, neitralitātes, objektivitātes un neatkarības pamatprincipi; un glābt dzīvības, aizsargāt krīzes skartas personas un saglabāt cilvēka cieņu vissmagākajās krīzēs.

---

1 9828/26.
2 9828/26 ADD1, 9828/26 ADD 2, 9828/26 ADD 3.
3 OV C 25, 30.1.2008., 1. lpp.
4 OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.

3. Padome uzsver izšķirošo lomu, kas vietējām un valsts iestādēm – kopā ar starptautiskām un valsts mēroga nevalstiskām organizācijām un vietējiem humānās palīdzības sniedzējiem – ir efektīvas humānās palīdzības koordinēšanā, sniegšanā un uzturēšanā attiecīgos kontekstos, tām izmantojot vietējās zināšanas, veicinot sadarbību un nodrošinot, ka palīdzība efektīvi un taisnīgi sasniedz skartās kopienas.

4. Turklāt Padome uzsver Apvienoto Nāciju Organizācijas būtisko koordinācijas un īstenošanas lomu reaģēšanā uz humanitārajām krīzēm [5] un pasvītro, ka pārskats par globālo situāciju humānās palīdzības jomā kalpo par kopīgu atsauci ES un tās dalībvalstu lēmumiem humānās palīdzības jomā, kurus tās pieņem, balstoties uz vajadzībām. Padome uzsver, ka ir savlaicīgi un iekļaujoši jāīsteno un jāievieš humānās palīdzības pārjaunošana un "ANO 80" un "Lielās vienošanās" reformu procesi kā pamats efektīvākai, noturīgākai un atbildīgākai humānās palīdzības sistēmai.

5. Attiecībā uz pīlāru "aizsardzība" Padome atzinīgi vērtē nodomu pilnībā izmantot ES humanitāros, politiskos, ekonomiskos, drošības un diplomātiskos instrumentus, lai palīdzētu novērst un mazināt humanitārās krīzes un reaģēt uz tām, vienlaikus saglabājot principiālu pieeju. Padome apstiprina, ka koordinētas ES vadītas humānās diplomātijas veicināšanā liela uzmanība tiek pievērsta Eiropas komandas pieejai nolūkā atbalstīt daudzpusējas humānās palīdzības centienus. Eiropas komandas pieejā būtu jāizmanto ES un tās dalībvalstu attiecīgās stiprās puses, un tā būtu jāīsteno, pastiprinot koordināciju ar ES īpašajiem pārstāvjiem, ES īpašajiem sūtņiem un misiju vadītājiem un attiecīgā gadījumā ieceļot humanitārās diplomātijas kontaktpunktus.

[5] 8966/21.

6. Padome atgādina par pienākumu jebkādos apstākļos ievērot SHT un nodrošināt to ievērošanu [6]. Padome uzsver, ka ir svarīgi SHT ievērošanas veicināšanu izvirzīt ES ārējās darbības centrā [7]. Šajā sakarā Padome atkārtoti apstiprina, ka ES humanitārajai diplomātijai ir izšķiroša loma humanitārās telpas aizsardzībā, tostarp, veicinot pilnīgu, drošu, ātru un netraucētu humānās palīdzības piekļuvi un atbalstot visu civiliedzīvotāju, tostarp humanitārās palīdzības darbinieku un medicīniskā personāla, aizsardzību. Padome turklāt atzinīgi vērtē darbu, ko veic Globālā iniciatīva politiskās apņemšanās stiprināšanai SHT jomā [8].

7. Padome pauž nopietnas bažas par SHT pārkāpumu satraucošo un sistēmisko pieaugumu un pieaugošo normalizāciju un atgādina, ka humanitārās rīcības centrā ir jābūt aizsardzībai saskaņā ar Padomes 2024. gada secinājumiem par aizsardzību humānās palīdzības kontekstā [9]. ES pauž satraukumu par sprāgstošu ieroču, tostarp dronu un autonomu ieroču sistēmu, plašo izmantošanu blīvi apdzīvotās teritorijās un par to, kā šādu ieroču izmantošana ietekmē civiliedzīvotājus un civilus objektus. Padome atkārtoti uzsver, ka visiem bruņotos konfliktos iesaistītajiem ir jāveic visi vajadzīgie piesardzības pasākumi, lai konflikta laikā nodrošinātu civiliedzīvotāju un civilu objektu aizsardzību; un jābūt primāri atbildīgiem par to, lai tiktu apmierinātas viņu kontrolē esošo iedzīvotāju vajadzības; un ka valstīm un bruņota konflikta dalībniekiem ir jāizpilda pienākums ļaut ātri, droši un netraucēti piegādāt humāno palīdzību un šādu piegādi atvieglot. Padome arī atzīst problēmas, ko rada dezinformācija un manipulācija ar informāciju, apdraudot SHT ievērošanu un palielinot riskus humānās palīdzības darbiniekiem un medicīniskajam personālam.

---

6 14487/19, kā noteikts četru Ženēvas konvenciju kopīgajā 1. pantā.

7 Kā norādīts ES pamatnostādnēs par SHT ievērošanas veicināšanu, 04_hr_guidelines_humanitarian_en_0.pdf.

8 https://www.icrc.org/en/global-initiative-international-humanitarian-law.

9 9736/24.

8. ES joprojām ir stingri apņēmusies cīnīties pret nesodāmību par vissmagākajiem starptautiskajiem noziegumiem un atgādina, ka saskaņā ar Ženēvas konvencijām visām valstīm ir pienākums izmeklēt smagus SHT pārkāpumus un vajadzības gadījumā saukt pie atbildības vai izdot personas, ko tur aizdomās par smagiem SHT pārkāpumiem. Padome atkārtoti pauž nelokāmu atbalstu Starptautiskajai Krimināltiesai (SKT), jo tai ir izšķiroša loma cīņā pret nesodāmību par vissmagākajiem noziegumiem, kas skar visu starptautisko sabiedrību kopumā. Padome mudina uz starptautisku sadarbību starptautisku noziegumu izmeklēšanā un saukšanā pie atbildības par tiem un uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt taisnīgumu visiem cietušajiem.

9. Padome joprojām ir apņēmības pilna uzlabot humānās palīdzības darbinieku drošību un aizsardzību un atzinīgi vērtē paziņojumā izklāstītos pastiprinātos centienus, tostarp *Protect Aid Workers* pārveidošanu par pastāvīgu mehānismu. Padome atgādina, ka ES un tās dalībvalstis ir atbalstījušas Deklarāciju par humānās palīdzības darbinieku aizsardzību[7].

10. Padome uzsver apņemšanos izmantot ES humāno palīdzību, lai labāk risinātu to personu vajadzības, kuras ir visneaizsargātākajās situācijās, un to personu vajadzības, kurām visvairāk draud diskriminācija, tostarp daudzkārtēja un intersekcionāla. Padome atzīst, ka nesamērīgi liela ir ietekme uz bērniem, tostarp tiem, kuriem ir papildu neaizsargātība, un krīzes laikā viņi saskaras ar īpaši smagiem aizsardzības riskiem. Padome atgādina ES pamatnostādnes par bērniem un bruņotiem konfliktiem [10] kā ES politikas satvaru konfliktu skarto bērnu aizsardzībai. Padome arī atzīmē personu ar invaliditāti īpašo neaizsargātību un šķēršļus, ar kuriem tās saskaras piekļuvē humānajai palīdzībai, un uzsver viņu jēgpilnu līdzdalību visā humānās palīdzības programmas ciklā. Padome atkārtoti apstiprina, ka garīgajai veselībai un psihosociālajam atbalstam (*MHPSS*) ir jābūt neatņemamai sagatavotības, reaģēšanas un atkopšanās darbību sastāvdaļai visās nozarēs.

[10] EEAS-EU-Guidelines-CAAC.pdf.

11. Padome pauž satraukumu par to, ka pieaug pārbaudīti seksuālas un dzimumbalstītas vardarbības gadījumi, tostarp ar konfliktiem saistīta seksuāla vardarbība, kas nesamērīgi skar sievietes un meitenes. Padome atgādina, ka seksuāla un dzimumbalstīta vardarbība, tostarp ar konfliktiem saistīta seksuāla vardarbība, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām var būt vai nu kara noziegumi, vai noziegumi pret cilvēci. Padome atkārtoti apstiprina apņemšanos atbalstīt centienus novērst un mazināt seksuālu un dzimumbalstītu vardarbību un reaģēt uz to, tostarp ar darbu, kas tiek veikts saistībā ar Aicinājumu rīkoties, lai ārkārtas situācijās aizsargātu pret vardarbību, kas saistīta ar dzimumu [11]. Padome mudina Komisiju un ES dalībvalstis aktīvi strādāt, lai veicinātu dzimumu līdztiesību, tostarp, atbalstot sieviešu tiesību organizācijas. Padome arī mudina Komisiju un dalībvalstis apmierināt visu sieviešu, vīriešu, meiteņu un zēnu aizsardzības vajadzības, īstenojot elastīgas, pielāgojamas, konfliktsensitīvas un dzimumvērīgas pieejas saskaņā ar ES Rīcības plānu attiecībā uz sievietēm, mieru un drošību [12] un Padomes secinājumiem par sievietēm, mieru un drošību [13], un pieņem zināšanai Eiropas Komisijas un Augstā pārstāvja Dzimumu līdztiesības rīcības plānu III [14].

12. ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības un pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) rīcības programmu un to pārskatīšanas konferenču iznākumus, un šādā kontekstā tā joprojām ir apņēmības pilna veicināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības (*SRHR*). Paturot prātā minēto, ES vēlreiz apstiprina apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikvienas personas tiesības bez diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības pilnībā kontrolēt jautājumus saistībā ar savu seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību un brīvi un atbildīgi lemt par tiem. ES arī uzsver, ka ir jānodrošina vispārēja piekļuve kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai visaptverošai informācijai par seksuālo un reproduktīvo veselību, izglītībai, tostarp visaptverošai izglītībai par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumiem.

---

11 *Call to Action - Protection from Gender-Based Violence in Emergencies | Join the Fight Against GBV in Crises*.

12 11031/19.

13 14716/22 un 15086/18.

14 13343/20.

13. Padome stingri nosoda bada kā karadarbības metodes izmantošanu un atkārtoti apstiprina apņemšanos risināt tādas problēmas kā pārtikas trūkums un nepilnvērtīgs uzturs. Padome uzsver, ka ir jāsniedz dzīvību glābjoša pārtikas palīdzība un vienlaikus jānodrošina piekļuve tīram dzeramajam ūdenim, lai atbalstītu vietējo pārtikas sistēmu un tirgu darbību, kur tas iespējams, tādējādi palīdzot kopienām kļūt noturīgākām un labāk izturēt turpmākus satricinājumus.

14. Padome atkārtoti uzsver apņemšanos pēc iespējas mazināt ES ierobežojošu pasākumu izraisītu potenciālu negribētu negatīvu ietekmi uz principiāliem humanitārās rīcības pasākumiem. Tā uzsver, ka ir jānodrošina humanitāro atbrīvojumu konsekventa iekļaušana ES ierobežojošo pasākumu režīmos un jānodrošina efektīvs satvars, lai humānās palīdzības organizācijas šādus atbrīvojumus varētu izmantot. Padome turpinās apsvērt iespēju nopietnus SHT pārkāpumus izmantot kā pamatojumu iekļaušanai sarakstā ES autonomajos sankciju režīmos.

15. Padome atzīst, ka svarīga ir humānās palīdzības sniedzēju papildināmība, lai uzlabotu humānās palīdzības sniegšanas efektivitāti. Padome uzsver starptautisko un valsts mēroga nevalstisko organizāciju un vietējo humānās palīdzības sniedzēju kā pirmās līnijas ātrās reaģēšanas darbinieku un humānās palīdzības partneru izšķirošo lomu, jo īpaši grūti sasniedzamās teritorijās. Šajā sakarā Padome atgādina par "Lielās vienošanās" saistībām, jo īpaši tām, kas attiecas uz lokalizāciju un elastīgu finansēšanu. Padome uzsver, ka vietējās kopienas un valstu NVO ir vieni no efektīvākajiem dalībniekiem, kas virza reaģēšanas un atkopšanās centienus, un tām būtu jāuzņemas vadība tos ietekmējošo lēmumu pieņemšanā un procesos. Padome atbalsta apņemšanos stiprināt vietējās kopienas un vietējos dalībniekus un uzsver, ka tam ir jāizpaužas kā satvariem, kas paredz pārskatatbildību skarto cilvēku priekšā (*AAP*). Padome apstiprina Komisijas jauno lokalizācijas ceļvedi, tostarp 25 % no ES humānās palīdzības finansējuma pēc iespējas tiešāku novirzīšanu vietējiem un valsts dalībniekiem līdz 2027. gadam, tostarp sieviešu vadītām un bēgļu vadītām organizācijām un personu ar invaliditāti organizācijām, un atbalstu centieniem izveidot lokalizētākas teritoriālas koordinācijas struktūras, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas un vietējās pašvaldības.

16. Padome atzīst Starptautiskā Sarkanā Krusta un Sarkanā Pusmēness kustības kā globālās humānās palīdzības sistēmas būtiska pīlāra unikālo lomu un mudina turpināt sadarbību starp ES, minēto kustību un citiem humānās palīdzības partneriem, lai stiprinātu koordinētu, efektīvu un vietējā līmenī vadītu humānās palīdzības sniegšanu.

17. Tāpat Padome atzīst, ka svarīgi ir sadarboties ar uzņēmējvalstu valdībām, kad tas iespējams un pienācīgi ņemot vērā humanitāros principus, tostarp valstīs, kas saskaras ar ilgstošu pārvietošanu. Padome uzsver, ka pienācīgi atbalstītas vienlīdzīgas partnerības ir pamats pārejai no paralēlām humānās palīdzības sistēmām uz iekļaujošu un ilgtspējīgu piekļuvi valstu sociālajiem pakalpojumiem un pašattīstības un ilgtspējīgu risinājumu iespējām. Tie ir būtiski elementi, lai uzlabotu piekļuvi sociālajām, ekonomiskajām un juridiskajām pamattiesībām un nodrošinātu efektīvu palīdzību.

18. Attiecībā uz pīlāru "rīcība" Padome atzīst humānās palīdzības piegādes ķēdes par stratēģiskiem humanitārās rīcības veicinātājiem, jo īpaši gadījumos, kad vairs nedarbojas vietējie tirgi vai nenotiek skaidras naudas piegāde. Padome atzinīgi vērtē Humānās palīdzības līderības grupu piegādes ķēdes jautājumos (*HLGSC*) un citas saistītas iniciatīvas, kas veicina tādu piegādes ķēdes modeli, kurš ir sadarbīgāks, vadīts vietējā līmenī, dzimumvērīgs un vidiski ilgtspējīgs [15]. Padome uzsver, ka ierobežotā finansēšanas vidē ir jāsamazina dublēšanās un maksimāli jāpalielina izmaksu lietderība un sadarbība no iepirkuma līdz pēdējā kilometra piegādei. Lai to panāktu, ir biežāk jāizmanto kopīgais iepirkums, apvienoti loģistikas resursi, datu kopīgošana un sadarbspējīgas sistēmas, vienlaikus vairāk izmantojot esošos humānās palīdzības centrus un loģistikas spējas.

[15] Saskaņā ar principiem, kas izklāstīti Humānās palīdzības līdzekļu devēju paziņojumā par klimatu un vidi – Eiropas civilās aizsardzības un humānās palīdzības operācijas.

19. Jaunā modelī par prioritāti būtu jānosaka vietējais iepirkums, sagatavotība un apsteidzoša rīcība, nodrošinot, ka dalībnieki pirms krīzes iestāšanās ir izveidojuši krājumus un tiem ir ilgtermiņa pakalpojumu nolīgumi un koordinācijas protokoli. Padome aicina Komisiju un ES dalībvalstis veicināt līdzekļu devēju rīcības saskaņotību attiecībā uz atbilstības prasībām, kā arī finansējumu konkrētām piegādes ķēdes reformas iniciatīvām. Padome arī mudina ES un tās dalībvalstis pēc iespējas veikt kopīgas operācijas.

20. Padome turklāt atzīst, ka svarīga ir digitalizācija, uzticamu un dezagregētu datu vākšana un kopīgošana un sadarbspējīgas sistēmas visā humānās palīdzības sistēmā, lai uzlabotu humanitārās rīcības efektivitāti, lietderību un pārskatatbildību. Padome uzsver, ka digitālie risinājumi būtu jāizstrādā un jāievieš atbildīgā, iekļaujošā un uz cilvēku vērstā veidā, pienācīgi ņemot vērā datu aizsardzību un datu atbildīgu pārvaldību.

21. Padome atzinīgi vērtē priekšlikumu paplašināt pārveidojošus finansēšanas veidus, tostarp, palielinot daudzgadu, daļēji iezīmēta un neiezīmēta finansējuma daļu un vēl vairāk vienkāršojot dotāciju pārvaldību, un aicina ES dalībvalstis par prioritāti noteikt kvalitatīvu finansējumu. Padome īpaši atzinīgi vērtē priekšlikumus palielināt humānās palīdzības finansējumu, izmantojot visu kopējo fondu klāstu un vienlaikus atzīstot pamatfinansējuma nozīmīgumu, un atbalsta Eiropas komandas pieejas veicināšanu. Padome uzsver, ka kopējo fondu palielināšana būtu jāpapildina ar samērīgiem pārvaldības, pārredzamības un pārskatatbildības mehānismiem un pastiprinātiem centieniem taisnīgāk sadalīt riskus, nodrošinot, ka finansējums efektīvi sasniedz vispiemērotākos dalībniekus, tostarp tos, kas darbojas grūti sasniedzamās teritorijās. Padome atkārtoti apstiprina, ka daudzfunkcionāla palīdzība naudā var uzlabot dažādus humanitāros rezultātus, vienlaikus atbalstot vietējo ekonomiku un stiprinot noturību, un var veicināt efektīvāku, izmaksu ziņā lietderīgāku un uz cilvēkiem vērstu humāno palīdzību. Priekšroka būtu jādod palīdzībai naudā, ja tas ir iespējams un lietderīgi. Padome mudina Komisiju un ES dalībvalstis saskaņot līdzekļu devēju prasības un procedūras, jo īpaši attiecībā uz pienācīgu rūpību, atbilstību, revīziju un ziņošanu, un stiprināt informācijas apmaiņu nolūkā samazināt dublēšanos.

22. Attiecībā uz pīlāru "partnerību veidošana", atgādinot Padomes secinājumus par noturības stiprināšanu partnervalstīs, izmantojot ES ārējo darbību [16], un saskaņā ar Padomes secinājumiem par saskaņotu pieeju nestabilitātei, ES ārējās darbības instrumentiem un ilgtspējīgas attīstības rezultātiem [17], Padome atzinīgi vērtē nesen izstrādāto redzējumu par ES integrētu pieeju nestabilitātei. Padome uzsver, ka svarīgas ir integrētas, kontekstam pielāgotas, cilvēktiesībās balstītas, konfliktsensitīvas un dzimumvērīgas pieejas, ar ko pievēršas nestabilitātei, stiprina noturību un atbalsta ilgtspējīgu mieru un attīstību. Integrētajā pieejā nestabilitātei ir jāiekļauj pastiprināta un sistemātiska sadarbība ar pilsonisko sabiedrību, tostarp sieviešu vadītām organizācijām un sieviešu tiesību organizācijām, jauniešiem un personu ar invaliditāti organizācijām, vienlaikus pēc iespējas uzturot arī dialogu ar valsts iestādēm un reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Padome arī atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi uzlabot sociālās aizsardzības sistēmas un nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi pamatpakalpojumiem, jo tie ir galvenie noturības, sociālās kohēzijas un ilgtermiņa stabilitātes veicinātāji.

23. Padome uzsver, ka par prioritāti ir jānosaka un jāstiprina koordinācija Komisijā un jāsadarbojas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, Eiropas Investīciju banku, Pasaules Banku un attiecīgā gadījumā citām starptautiskām finanšu iestādēm. Padome uzsver, ka Eiropas komandas iniciatīva ir vērtīga platforma, ko ES dalībnieki var izmantot politiskai koordinācijai, kopīgai analīzei, kolektīvai pozicionēšanai un kopīgai īstenošanai, jo īpaši nestabilās situācijās.

24. Atzīmējot, ka efektīvai humānās palīdzības, attīstības un miera (*HDP*) saiknes īstenošanai ir vajadzīga daudzpusēja reforma un pilntiesīga ANO rezidējošo koordinatoru / humānās palīdzības koordinatoru sistēma, Padome atkārtoti apstiprina, ka ES ir gatava sadarboties ar partneriem, lai virzītu ANO reformu un veidotu efektīvāku, izmaksu ziņā lietderīgāku un reaģētspējīgāku ANO sistēmu, kas spēj efektīvi īstenot visus trīs *HDP* saiknes pīlārus, izmantojot saskaņotas un vietējiem apstākļiem pielāgotas pieejas.

---

16 11777/25.
17 9285/26.

25. Padome uzsver, ka ir svarīgi turpināt iesaistīties ļoti nestabilās un ārkārtīgi nestabilās situācijās, jo īpaši situācijās, ko ietekmē ilgstošas vai nepietiekami risinātas krīzes, un politiski sarežģītās situācijās (tostarp teritorijās, ko kontrolē bruņotas nevalstiskas grupas), izmantojot elastīgas, pielāgojamas un konfliktsensitīvas pieejas, kuru pamatā ir princips "nenodarīt kaitējumu".

26. Atgādinot Padomes secinājumus par saskaņotu pieeju nestabilitātei [18] un Padomes secinājumus par *Global Gateway* [19], Padome atkārtoti uzsver, ka ES pasaules mēroga investīciju stratēģijai *Global Gateway* piemīt potenciāls nestabilā vidē mobilizēt publiskos un privātos resursus, lai novērstu globālo investīciju nepietiekamību digitālajā, klimata un enerģētikas, transporta, veselības, izglītības un pētniecības nozarē. Tai būtu pienācīgi jāpapildina citas īpašas pieejas un instrumenti nestabilām situācijām, izmantojot visaptverošu 360 grādu pieeju, apvienojot pārveidojošu infrastruktūru ar veicinošām vides reformām; ņemot vērā, ka ir svarīgi veicināt savstarpēji izdevīgas partnerības, kas veicina gan partnervalstu ilgtspējīgu attīstību un noturību, tostarp nestabilās situācijās un vismazāk attīstītajās valstīs, gan Savienības stratēģiskās intereses.

27. Padome atkārtoti uzsver, ka klimata pārmaiņas un vides degradācija arvien vairāk veicina humanitārās vajadzības, izraisot pārvietošanu, pārtikas trūkumu, nepilnvērtīgu uzturu, ūdens trūkumu, novājinātu infrastruktūru un samazinātu noturību, un iztikas līdzekļu zaudējumu. Padome atkārtoti apstiprina ES apņemšanos atbalstīt apzinātāku, tālredzīgāku, uz informāciju par risku balstītu un klimatiski pārdomātu humanitāro rīcību un aicina īstenot Humānās palīdzības līdzekļu devēju paziņojumu par klimatu un vidi. Tā uzsver, ka svarīgas ir pieejas, kas palīdz neaizsargātām kopienām veikt apsteidzošus pasākumus, lai pielāgotos klimata un vides satricinājumiem īstermiņā un vidējā termiņā, un mērķtiecīgas iniciatīvas, kas veido pamatu noturībai ilgākā termiņā.

---

18 9285/26.
19 10349/26.

28. Atgādinot Padomes secinājumus par katastrofu riska mazināšanas jomu ES ārējā darbībā [20] un "Lielās vienošanās" sanāksmes par prognozējošas rīcības izvēršanu noslēguma dokumentu, Padome atzinīgi vērtē pāreju no reaģēšanas uz krīzēm uz proaktīvāku, uz informāciju par risku balstītu agrīnu un apsteidzošu rīcību un aicina stingri apņemties sniegt lielāku, mērķtiecīgu un ilgtspējīgu ES atbalstu, tostarp nodrošināt apsteidzošas rīcības satvarus. Padome atzīst inovatīvas riska finansēšanas potenciālu par vienu no šādām metodēm, uzsverot, ka ir vajadzīgas koordinētas vietējas un reģionālas katastrofu riska pārvaldības sistēmas un pastiprināta valdības līdzatbildība, izmantojot sadarbību humānās palīdzības un civilās aizsardzības jomā. Padome mudina Komisiju un ES dalībvalstis veicināt apsteidzošas rīcības finansēšanas pieeju un satvaru lielāku saskaņotību, pamatojoties uz esošajiem koordinācijas mehānismiem.

29. Padome atkārtoti apstiprina, ka svarīgi ir nodrošināt, lai ES oficiālā attīstības palīdzība (OAP) tiktu pienācīgi un pārredzami novirzīta nestabilām un konfliktu skartām situācijām, un panākt progresu virzībā uz ES kolektīvā OAP mērķa sasniegšanu attiecībā uz vismazāk attīstītajām valstīm. Padome arī atgādina Padomes secinājumus par humānās palīdzības finansējuma deficīta novēršanu [21] un apņemšanos līdz 2030. gadam nodrošināt vismaz 0,7 % no kopējā NKI kā OAP un panākt, ka pienācīga daļa, piemēram, 10 % no OAP, tiek atvēlēta humanitārajai rīcībai, pamatojoties uz esošajām humanitārajām vajadzībām.

30. Padome atzīst, ka ir svarīgi veidot saiknes ar virkni dalībnieku humānās palīdzības kontekstā, lai visaptverošāk risinātu humanitārās vajadzības, izmantotu dažādas pieejas un novērstu humānās palīdzības finansējuma trūkumu. Šajā sakarā Padome ļoti atzinīgi vērtē mērķi mobilizēt papildu resursus, lai papildinātu ES un tās dalībvalstu OAP, un atbildīgā, pārskatatbildīgā un pārredzamā veidā un saskaņā ar humanitārajiem principiem ciešāk sadarboties ar privāto sektoru, filantropiskām organizācijām un finanšu iestādēm.

---

20 14463/22.
21 9598/23.

31. Padome aicina Komisiju un Augsto pārstāvi:

– līdz 2026. gada novembrim iesniegt Padomei konkrētu ceļvedi kopīgā paziņojuma īstenošanai, tostarp attiecībā uz galvenajām iniciatīvām, saistībām un centieniem veicināt Eiropas komandas koordināciju, un katru gadu ziņot par kopīgā paziņojuma īstenošanu; tam cita starpā būtu jāietver koncentrēšanās uz stratēģiskas un saskaņotas pieejas humanitārajai diplomātijai izstrādi, uz ziņošanu par progresu virzībā uz mērķi vismaz divas trešdaļas humānās palīdzības finansējuma novirzīt, izmantojot pārveidojošus finansēšanas veidus, un uz Humānās palīdzības līderības grupas piegādes ķēdes jautājumos ieteikumu īstenošanu un notiekošo reformu veicināšanu, lai humānās palīdzības piegādes ķēde faktiski atbilstu humanitārajām vajadzībām;

– regulāri ziņot Padomei par informācijas sniegšanu, lai ES divpusējā, politiskajā, drošības un ekonomiskajā dialogā ar trešām valstīm sistemātiski integrētu humanitārās diplomātijas prioritātes, tostarp SHT ievērošanu un pārskatatbildību, visu civiliedzīvotāju, tostarp humānās palīdzības darbinieku un medicīniskā personāla, aizsardzību un humānās palīdzības piekļuvi;

– pastiprināt visu kopīgajā paziņojumā ietverto virzienu koordināciju starp ES iestādēm un institucionālajiem dalībniekiem, ES dalībvalstīm un citiem attiecīgajiem humānās palīdzības partneriem, tostarp, izmantojot satvarus darbam nestabilās situācijās īpaši nestabilajos kontekstos; veicināt Eiropas komandas centienus visās dažādajās dimensijās, tostarp politikas koordināciju, kopīgu informācijas sniegšanu, efektīvu plānošanu un darbības saskaņošanu;

– operacionalizēt ES integrēto pieeju nestabilitātei, tostarp, izmantojot pastiprinātas *HDP* saiknes pieejas un attiecīgā gadījumā ziņojot Padomei par panākto progresu;

– pilnībā izmantot *HDP* saikni, tostarp pārejas situācijās un situācijās, uz kurām neattiecas īpaši prioritāri humānās palīdzības reaģēšanas plāni, lai novērstu nestabilitātes un ieilgušu un daudzdimensionālu krīžu pamatcēloņus un veicinātu miera veidošanas un mediācijas procesus, vienlaikus aizsargājot principiālu humāno palīdzību;

– ciešā sadarbībā ar ES dalībvalstīm izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus, tostarp attīstības sadarbību, diplomātisko iesaisti, miera veidošanu, mediāciju, drošības sektora iesaisti un KDAP misijas un operācijas, lai novērstu nestabilitātes pamatcēloņus un stiprinātu to atbalstu miera veidošanai, mediācijai un konfliktu novēršanai.

32. Padome aicina Komisiju:

– regulāri ziņot Padomei par nepietiekamu humānās palīdzības finansējumu, finansējuma trūkumu tiem, kam tas ir vismazākais, vai smagākajām krīzēm un piekļuves ierobežojumiem;

– turpināt pozicionēt Eiropas komandu kā spēcīgāku humānās palīdzības sistēmas atbalstītāju, izmantojot humānās palīdzības pārjaunošanu kā daļu no plašākas "ANO 80" un reformu programmas, sadarbībā ar attiecīgajām ANO aģentūrām un NVO partneriem, galveno uzmanību pievēršot lielākai efektivitātei, lokalizācijai, kopīgiem risinājumiem, paredzamam un elastīgam finansējumam, vienkāršākiem koordinācijas pasākumiem un labākai pārskatatbildībai skartajiem iedzīvotājiem;

– samazināt strukturālos šķēršļus ES finansējuma novirzīšanai vietējiem dalībniekiem, tostarp attiecībā uz pienācīgu rūpību, attiecināmību, atbilstības nodrošināšanas izmaksām, riska dalīšanas partnerības kvalitāti un līdzdalību politikas dialogā, un turpmākajos novērtējumos integrēt vērienīgākus mērķus un plašākus lokalizācijas centienus; apsvērt iespēju vēl vairāk un pēc iespējas tiešāk palielināt finansējumu vietējiem un valsts dalībniekiem, pārsniedzot 2027. gada slieksni, un informēt par darbībām pēc minētā datuma;

– apzināt iespējas palielināt elastīgāku un paredzamāku humānās palīdzības finansējumu, tostarp, izmantojot kopējos fondus, un veidot jaunas partnerības ar privāto sektoru, labdarības fondiem un finanšu iestādēm, lai labāk izmantotu minēto partneru darbības humānās palīdzības kontekstā;

– izstrādāt priekšlikumus konkrētām Eiropas komandas iniciatīvām nolūkā pastiprināt ES un tās dalībvalstu kolektīvo humanitāro rīcību.